

Χρειαζόμαστε μια ζωντανή και αταλάντευτη πίστη (Κυριακή Ι΄ Ματθαίου ιζ΄ 14-23)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Κείμενο:

Και ελθόντων αυτών προς τον όχλον προσήλθεν αυτώ άνθρωπος γονυπετών αυτόν και λέγων· Κύριε, ελέησόν μου τον υιόν, ότι σεληνιάζεται και κακώς πάσχει· πολλάκις γαρ πίπτει εις το πυρ και πολλάκις εις το ύδωρ. Και προσήνεγκα αυτόν τοις μαθηταίς σου, και ουκ ηδυνήθησαν αυτόν θεραπεύσαι. Αποκριθείς δε ο Ιησούς ειπεν· ω γενεά άπιστος και διεστραμμένη! Έως πότε έσομαι μεθ' υμών; Έως πότε ανέξομαι υμών; Φέρετέ μοι αυτόν ώδε. Και επετίμησεν αυτώ ο Ιησούς, και εξήλθεν απ' αυτού το δαιμόνιον και εθεραπεύθη ο παις από της ώρας εκείνης. Τότε προσελθόντες οι μαθηταί τω Ιησού κατ' ιδίαν ειπον· διατί ημείς ουκ ηδυνήθημεν εκβαλείν αυτό; Ο δε Ιησούς ειπεν αυτοίς· δια την απιστίαν υμών. Αμήν γαρ λέγω υμίν, εάν έχητε πίστιν ως κόκκον σινάπεως, ερείτε τω όρει τούττω, μετάβηθι εντεύθεν εκεί, και μεταβήσεται, και ουδέν αδυνατήσκει υμίν. Τούτο δε το γένος ουκ εκπορεύεται ει μη εν προσευχή και νηστεία. Αναστρεφομένων δε αυτών εις την Γαλιλαίαν ειπεν αυτοίς ο Ιησούς· μέλλει ο υιός του ανθρώπου παραδίδοσθαι εις χείρας ανθρώπων και αποκτενούσιν αυτόν, και τη τρίτη ημέρα εγερθήσεται. Και ελυπήθησαν σφόδρα.

Μετάφραση:

Όταν έφτασε ο Ιησούς στο πλήθος, τον πλησίασε ένας άνθρωπος, γονάτισε μπροστά του και του ειπε: «Κύριε, σπλαχνίσου το γιο μου, γιατί είναι επιληπτικός και υποφέρει· πολλές φορές μάλιστα πέφτει στη φωτιά και στο νερό. Τον έφερα στους μαθητές σου, αλλά δεν μπόρεσαν να τον θεραπεύσουν». Ο Ιησούς απάντησε:

«Γενιά άπιστη και διεφθαρμένη, ως πότε θα είμαι μαζί σας; Ως πότε θα σας ανέχομαι; Φέρτε τον μου εδώ». Ο Ιησούς επιτίμησε το δαιμόνιο, και βγήκε απ' αυτόν· από εκείνη την ώρα το παιδί γιατρεύτηκε. Πήγαν τότε ιδιαιτέρως στον Ιησού οι μαθητές και τον ρώτησαν: «Γιατί εμείς δεν μπορέσαμε να το βγάλουμε;» «Εξαιτίας της απιστίας σας», τους είπε ο Ιησούς. «Σας βεβαιώνω πως, αν έχετε πίστη έστω και σαν κόκκο σιναπιού, θα λέτε σ' αυτό το βουνό, πήγαινε από 'δω εκεί, και θα πηγαίνει· και τίποτα δε θα είναι αδύνατο για σας. Αυτό το δαιμονικό γένος δε βγαίνει παρά μόνο με προσευχή και νηστεία». Ενώ οι μαθητές περιέρχονταν τη Γαλιλαία, τους είπε ο Ιησούς: «Ο Υιός του Ανθρώπου πρόκειται να παραδοθεί σε χέρια ανθρώπων· θα τον θανατώσουν, και την τρίτη μέρα θα αναστηθεί» Και λυπήθηκαν πάρα πολύ.

Καθαρά φαίνεται στην ευαγγελική περικοπή πως η αρρώστια του παιδιού δεν ήταν σωματική, αλλά πνευματική, που είχε συνέπειες στη σωματική του υγεία. Όχι επιληψία, αλλά δαιμονοπληξία. Ο πατέρας λέγει πως το παιδί «σεληνιάζεται», αλλά ο Ευαγγελιστής γράφει ότι «εξήλθεν απ' αυτού το δαιμόνιον». Πάει να πει πως η αρρώστια δεν ήταν ό,τι συνηθίζουν οι άνθρωποι να λένε σεληνιασμό, δηλαδή επιληψία, αλλά χτύπημα του πονηρού πνεύματος. Αυτό βεβαιώνεται κι από τα λόγια του Ιησού Χριστού, που είπε ότι «τούτο το γένος, δηλαδή τα πονηρά

πνεύματα, δεν βγαίνουν μέσ' από τον άνθρωπο παρά μόνο με την προσευχή και τη νη-στεία».

Ο πατέρας πιστεύει πως το παιδί του είναι άρρωστο σωματικά, αλλά το Ευαγγέλιο βεβαιώνει πως η αρρώστια είναι περισσότερο από σωματική. Ίσως αυτή την πλανεμένη γνώμη του πατέρα να θέλει να ελέγξει ο Ιησούς Χριστός, όταν λέγει αυτά τα λόγια «Ω γενεά άπιστος και διεστραμμένη!...». Ο Θεός πραγματικά λυπάται, όταν θελημένα πλανιούνται οι άνθρωποι, όταν δεν θέλουν να ξέρουν ό,τι πραγματικά τους συμβαίνει. Σε κάποια άλλη περίπτωση το Ευαγγέλιο λέγει ότι ο Ιησούς Χριστός λυπότανε για τους Φαρισαίους «επί τη πωρώσει της καρδιάς αυτών», γιατί η καρδιά τους ήταν στεγνή κι αναίσθητη σαν πέτρα. Αυτό είναι και απιστία και διαστροφή, για τα οποία πραγματικά λυπάται ο Θεός· «Ω γενεά άπιστος και διεστραμμένη!...».

Φοβούμαστε όμως μήπως τέτοια είναι η γενεά μας. Μήπως δεν θέλουμε να ξέρουμε πόσο μεγάλα είναι τα κακά που μας δέρνουν και θελημένα πλανιόμαστε. Παρ' όλο, που για να μην πιστεύουμε σε Θεό, είμαστε όλοι δεισιδαίμονες και προληπτικοί, όμως και την ύπαρξη του πονηρού πνεύματος αρνιόμαστε κι όσα μας συμβαίνουν τα αποδίδουμε μόνο σε φυ-σικές αιτίες. Το θεωρούμε ανάξιο να σκεφτούμε μήπως είμα-στε αιχμάλωτοι του πονηρού, μήπως είμαστε περισσότερο άρρωστοι απ' ό,τι νομίζουμε, μήπως η θεραπεία μας εξαρτάται όχι από άνθρωπο, αλλ' από τον ίδιο το Θεό. Είναι τόσο κρίσι-μος ο καιρός μας κι είναι τόσο τραγικές οι στιγμές που ζει ο κόσμος, ώστε μόνο αν βάλει ο Θεός το χέρι του θα σωθούμε.

Αυτά τα λόγια που λέμε τώρα πολλοί που τα ακούνε θα πουν πως είναι υπερβολικά, πως είναι ανεδαφικά και μωρά, πως ο κόσμος δεν κινδυνεύει και πως όλα θα πάνε καλά, φτάνει μό-νο να πιστέψουμε στον εαυτό μας. Μα αυτό θα πει πως μήτε τη φύση της αρρώστιας μας ξέρουμε μήτε το γιατρό που μπορεί να μας κάνει καλά γνωρίζουμε. Είμαστε περισσότερο άρρωστοι απ' ό,τι θαρρούμε, κι η αρρώστια μας δεν είναι σωματική, αλλά πνευματική. Ο κόσμος, καθώς βεβαιώνει η θεία Γραφή, «κείται εν τω πονηρώ», κυριαρχείται από το πνεύμα της πλά-νης.

Το να ομιλεί σήμερα κανείς για δαιμονική επίδραση στη σκέψη και την καρδιά των ανθρώπων είναι πολύ τολμηρό και επικίνδυνο. Οι άνθρωποι δεν είναι πρόθυμοι να ακούσουν στα σοβαρά τέτοιο λόγο, όταν και για το Θεό κάθε λόγο δύσπιστα τον ακούνε. Τη σκέψη και την καρδιά των ανθρώπων την ξέ-ρανε η απιστία. Ο σύγχρονος άνθρωπος έβγαλε από τη ζωή του τον Θεό και στη θέση του Θεού έβαλε για Θεό τον εαυτό του. Και δεν είναι καθόλου υπερβολικό και παράτολμο να πούμε μήπως ο καιρός μας είναι ο καιρός της αποστασίας, για τον οποίο γράφει ο Απόστολος στη δεύτερη προς Θεσσαλονικείς επιστολή.

Τότε θα αποκαλυφθεί ο άνθρωπος της αμαρτίας, ο υιός της απωλείας, «ο αντικείμενος και υπεραιρόμενος επί πάντα λεγόμενον Θεόν ή σέβασμα, ώστε αυτόν εις τον ναόν του Θεού ως Θεόν καθίσαι, αποδεικνύντα εαυτόν ότι εστί Θε-ός». Μήπως λοιπόν αυτός ο καιρός είναι ο καιρός μας; Γιατί πραγματικά ο άνθρωπος επαναστάτησε και σήκωσε κεφάλι εναντίον του Θεού και πάει να γκρεμίσει ό,τι μέχρι τώρα ήταν ιερό και όσιο· κάθισε τον εαυτό του στη θέση του Θεού, με την αξίωση πως αυτός είναι Θεός. Μέσα σ' ένα τέτοιο κλίμα, όταν κάθε λόγος για τον Θεό είναι δύσκολος, πολύ δυσκολότερα μπορεί κανείς να μιλήσει για το πνεύμα της πλάνης, για δαιμονική επίδραση στη σκέψη και την καρδιά των ανθρώπων.

Αλλά είναι κι αυτό τέχνασμα του πονηρού πνεύματος· να βάζει στους ανθρώπους την ιδέα πως δεν υπάρχει, και κάθε λόγος που γίνεται γι' αυτό να τον θεωρούν ξεπερασμένο και να τον ειρωνεύονται. Μα είναι αλήθεια πως όλη η θεία Γραφή ομιλεί για το πνεύμα της πλάνης, που πλανά «την οικουμένην όλην». Αν αυτά που λέμε τώρα ήσαν λόγος δικός μας, δεν θα είχαμε την αξίωση να τα ακούσει κανείς, μα είναι λόγος του Θεού στη θεία Γραφή.

Όλη η θεία Γραφή, καθώς ομιλεί για τον Θεό και τον άνθρωπο, έτσι ομιλεί και για το διάβολο. Όχι σαν ένα δεύτερο θεό, θεό του κακού, αλλά τον αρχάγγελο, που κρημνίσθηκε από τον ουρανό και «άχρι καιρού» αντιστρατεύεται στο έργο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου. Χωρίς τον διάβολο, όχι σαν προσωποποίηση του κακού, αλλά προσωπική πνευματική ύπαρξη, και η πτώση του ανθρώπου και η ενανθρώπιση του θείου Λόγου και όλο το μυστήριο της θείας οικονομίας, μένουν ανεξήγητα.

Απαισιόδοξο φαίνεται το σημερινό κήρυγμα. Αλλ' όμως είναι ο λόγος που πρέπει να κηρύξει με συνείδηση ευθύνης η Εκκλησία. Στους μαθητές, που δεν μπόρεσαν να βγάλουν το πονηρό πνεύμα από το άρρωστο παιδί, ο Ιησούς Χριστός είπε πως «τούτο το γένος ουκ εκπορεύεται ει μη εν προσευχή και νηστεία». Ποιός θα το πει και ποιός θα το κηρύξει αυτό στο σύγχρονο κόσμο; Στον κόσμο, που δεν πεινά και δεν διψά τη δικαιοσύνη, στον κόσμο που μέσα στην πλησμονή των υλικών αγαθών του «λιμώ απόλλυται»;

Μπροστά στους μεγά-λους κινδύνους που μας απειλούν και μέσα στην αδυναμία όλων των ανθρώπινων μέσων για να δούμε καλύτερες ημέρες και να σωθούμε, δεν μένει παρά να ακούσουμε το κήρυγμα της Εκκλησίας, που πάντα μας καλεί σε μετάνοια. Δεν θα μας σώσει ούτε η σοφία μας ούτε η δύναμή μας, γιατί η αρρώστια μας δεν είναι σωματική, αλλά πνευματική. Ας προσευχηθούμε λοιπόν κι ας νηστεύουμε, και με μια λέξη, ας μετανοήσουμε. Αμήν.

(Πηγή: +Μητροπ. Σερβίων και Κοζάνης Διονυσίου, Επί πτερύγων ανέμων, εκδ. Νεκ.

Παναγόπουλος.σσ. 184-188)